

ČO MÔŽETE UROBIŤ PRE LESY

Lesoochranárska škola 2014

CHRÁŇTE LESY

Navštívte lesy v blízkom i vzdialenejšom okolí školy a všimajte si, čo sa v nich deje a ako sa ľudskou činnosťou menia. Svoju pozornosť zamerajte na ťažbu a jej dôsledky – zničenú pôdu, vyťažené stromy v okolí vodných tokov a pramenísk, rozbrázdnené potoky v miestach ťažby. Možno nájdete zvyšky zvierat ako pozostatok nelegálnej mäsitej návnady, vyruší vás hukot štvorkoliek, motoriek či áut a prekvapia vás rozsiahle výruby stromov a kríkov na zarastených pasienkoch v blízkosti vašich obcí a miest. Navštívte chránené územia. Sledujte, či je obvodové značenie hraníc dostatočné, či nie sú poškodené tabule, ktoré označujú rezerváciu, a či nezbadáte akékoľvek iné zásahy v prírodných rezerváciách s najvyšším piatym stupňom ochrany, v ktorých by sa nemalo zasahovať.

Všetko nafotíte a svoje zistenia oznámte v prípade chránených území príslušným orgánom štátnej ochrany prírody a pri nechránených územiach to nahláste obci. Zároveň to oznámte aj Viliamovi Bartušovi z Lesoochranárskeho zoskupenia VLK, ktorý vám poradí, ako ďalej postupovať. Podrobné informácie o tom, čo si máte v lesoch všímať, nájdete na www.wolf.sk/sk/co_robis_ked a informácie o značení v lesoch a chránených územiach na jurajlukac.blog.sme.sk/c/130223/Rubu-vam-les-Pozrite-sa-na-to.html.

INFORMUJTE O LESOCH

Informujte o vzácnych a chránených lesoch na Slovensku, o potrebe ich ochrany i o konkrétnych problémoch lesov vo vašom okolí. Môžete tak urobiť v škole na nástenkách, reláciami v školskom rozhlase či informačnými stolíkmi, ale aj na obecnej nástenke a článkami v lokálnych médiách. Informácie o chránených územiach získate v najbližšej inštitúcii štátnej ochrany prírody (Štátna ochrana prírody SR v Banskej Bystrici, Regionálna správa štátnej ochrany prírody v Prešove alebo Bratislave, správy národných parkov alebo chránených krajinných oblastí). Potrebné informácie tiež hľadajte na webových stránkach, napríklad na www.wolf.sk, www.vydrica.sk, www.cergov.sk, ako i na mnohých blogoch na blog.sme.sk (napr. M. Wiezik, J. Lukáč, K. Kaliský, R. Pado, R. Jakuš). Ak potrebujete letáky, obráťte sa na lokálne mimovládne organizácie alebo kontaktujte LZ VLK. Pošleme vám ich poštou.

Každý rok v apríli a októbri môžete tiež pomôcť na informačných stánkoch VLK-a, ktoré sa konajú minimálne v 15 mestách, alebo môžete takýto stánok zorganizovať aj sami. Nie je to zložité. Keď sa do tejto pomoci lesoch chcete zapojiť, poskytneme vám materiály a informácie ako na to.

POZNÁVAJTE LESY

Kčinnosti v rámci jednotlivých vyučovacích predmetov na škole pridajte aktivity v teréne. Spestríte si učebný proces zážitkovým učením priamo v prírode, zorganizujte náučné exkurzie s lesníkmi, pracovníkmi štátnej ochrany prírody alebo lektormi z mimovládnych organizácií, navštívte náučné chodníky alebo priamo pomôžte pri ich tvorbe.

Keď ste ešte nemali na škole výstavu fotografií so sprievodným textom **Po nás potopa** a nevideli ste dokumentárne filmy **Znovuzrodenie lesa**, **Divoké Karpaty**, **V pralesoch Karpát**, **Strážca divočiny** (film o živote medvedov a divočine v Tichej doline v Tatrách) či najnovší nádherný autentický film o východokarpatskej divočine **Vlčie hory**, môžeme vám ich zapožičať. Ak máte problém nájsť lektorov na prednášky či exkurzie, kontaktujte nás a pokúsime sa vám pomôcť.

Odovzdávanie hlavnej ceny v roku 2013 v očakávaní, aká tá cena bude. Foto: Patrik Puobiš

A takúto úžasnú atmosféru zažili žiaci zo ZŠ s MŠ na Tajovského ulici v Poprade na tanečnej párty v júni 2013. Pre víťaznú lesoochranársku školu 2012 – 2013 si špeciálny hudobný set pripravil najúspešnejší slovenský drum and bassový hudobník a dižej B-complex, začo mu patrí naša vďaka. Foto: Patrik Puobiš

Žiaci zo ZŠ Vojčice už pravidelne každoročne pomáhajú na informačnom stánku VLK-a v Trebišove. Foto: Andrea Jakubčinová

Terénnu prednášku O lesoch v lese pre žiakov zo ZŠ Terňa v máji 2013 zorganizovali a viedli lektori z LZ VLK. Foto: Ľuboš Leško

PODPORTE ZÁCHRANU PRIRODZENÝCH LESOV

Zapojte sa do dlhodobej aktivity VLK-a na podporu záchrany prirodzených lesov na Slovensku ich kúpou. Prvým takto zachráneným lesom je Súkromná prírodná rezervácia Vlčia (21,24 ha) v pohorí Čergov a to vďaka ľuďom z 19 krajín, ktorí si v rámci aktivity Kúp si svoj strom symbolicky kúpili stromy v tomto lese. Vo Vlčej sa nechráni len nejaký konkrétny druh rastliny či živočícha, ale chránia sa tam evolučné procesy bez akýchkoľvek zásahov človeka a sleduje sa, ako si vývoj riadi sama príroda. VLK postupne prikupuje ďalšie lesy v Čergove a doposiaľ je na rozšírenie SPR Vlčia v doline Jarabinčiek i v lokalite Olišavec už prikúpených 48,4 ha lesa a jednotliví prispievatelia pochádzajú celkovo z 32 krajín. Medzi najvzdialenejšie patria Nový Zéland, Austrália, India, Chile, Peru, Mexiko, USA, Kanada.

Ten svoj strom či stromy však už má aj vyše 200 škôl. Peniaze na symbolickú kúpu stromov mnohé z nich získali nielen priamou zbierkou na školách alebo v obciach, či zo zberu papiera, ale prichádzali so zaujímavými nápadmi, ako bol napríklad predaj čaju alebo vlastnoručne vyrobených predmetov na škole. Svojimi novými kreatívnymi nápadmi sa k nim môžete pripojiť. Ak chcete viac informácií, napíšte na dasa@osadne.sk alebo si pozrite www.wolf.sk/sk/kup-si-svoj-strom.

POMÔŽTE ZORGANIZOVAŤ VÝSTAVU

Divočina zachráni svet je putovná výstava 64 fotografií so sprievodným textom, ktorú pripravilo LZ VLK. Sú to fotografie o lese a jeho obyvateľoch, o lese ako živom zložitom organizme. Ukazujú rozdiel medzi umelým a prirodzeným lesom, aktivity, ktoré vedú k ničeniu lesov a zdôrazňujú zmeny, ktoré sú nevyhnutné, ak ich chceme zanechať aj ďalším generáciám.

Pomôžte nájsť výstavné priestory a priniesť tak výstavu do vášho mesta či obce – priblížiť ju nielen školám, ale aj širokej verejnosti. Oslovte kultúrne strediská, galérie, múzeá či knižnice, a ak by mali o výstavu záujem, dajte nám vedieť.

V rokoch 2012 – 2013 ste mohli výstavu vidieť v Stropkove, Hanušovciach nad Topľou, Snine, v mestskej výstavnej sieni Barónka v Kežmarku a v Mestskom kultúrnom stredisku v Tvrdošíne - Medvedzom. Viacero miest v predošlých rokoch svojho putovania navštívila práve vďaka pedagógom a žiakom, ktorí pomohli nájsť priestory. O jej ďalšom putovaní – výstavných miestach – tak môžete rozhodnúť práve vy.

Organizátor súťaže

Lesochranárske zoskupenie VLK
082 13 Tulčák 26
tel./fax: 051 7789488
www.wolf.sk

Kontakt:

Viliam Bartuš
vilo@wolf.sk
0911 779020

Partneri súťaže:

Nadácia Aevis
www.aevis.org

OZ TATRY

Tento leták bol vytlačný na 100 % recyklovanom papieri.

Žiaci zo ZŠ na Sibírskej ulici v Prešove na exkurzii v Súkromnej prírodnej rezervácii Vlčia v Čergove. Foto: Ľuboš Leško

Pestrofarebná jesenná SPR Vlčia. Úctyhodný počet dvadsaťtri stromov v nej, vlastne už taký malý hájček, vlastní Základná škola M. R. Štefánika z Ivanky pri Dunaji. Foto: Patrik Puobiš

Aj takého pohľady môžete zažiť pri návšteve rezervácie Vlčia. Foto: Patrik Puobiš

A tento neuveriteľný obraz, keď lesíky nad obcami miznú pred očami, aby ich spracovali na štiepku, je v súčasnosti dosť častý. Neostávajúte ľahostajní a informujte sa, či je výrub legálny. Foto: archív LZ VLK